Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor

Adroddiad Blynyddol 2018-19

Gorffennaf 2019
(Diwygiwyd Awst 2020)

Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor: Adroddiad Blynyddol 2018-19

Cynulleidfa
Awdurdodau Lleol yng Nghymru; Tribiwnlys Prisio Cymru a phartïon eraill a chanddynt fuddiant mewn llywodraeth leol a'r sectorau lles.

Trosolwg
Mae'r Adroddiad Blynyddol hwn yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf ynglŷn â rhoi Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor yng Nghymru ar waith yn ystod 2018-19.

Rhagor o wybodaeth
Dylid anfon ymholiadau ynghylch y ddogfen hon i:
Is-adran Cyllid Strategol Llywodraeth Leol
Llywodraeth Cymru
Parc Cathays
Caerdydd
CF10 3NQ
e-bost: CouncilTaxSupport@llyw.cymru

Copïau Ychwanegol
Mae’r ddogfen hon ar gael ar wefan Llywodraeth Cymru yn
https://llyw.cymru/cynllun-gostyngiadaur-dreth-gyngor-adroddiadau-blynyddol

Diwygiadau
Yn dilyn cyhoeddi’r adroddiad gwreiddiol ym mis Gorffennaf 2019, canfuwyd gwall yn Nhabl A4. Cyhoeddwyd fersiwn ddiwygiedig yr adroddiad ym mis Awst 2020.

Cynnwys

CRYNODEB GWEITHREDOL 5

1. Y CEFNDIR 6

2. Y CYNLLUN GOSTYNGIADAU YNG NGHYMRU: GWERTH Y GOSTYNGIADAU 7

2.1 Llwyth achosion diwedd blwyddyn 2018-19 7

2.2 Gwerth y gostyngiadau ar ddiwedd y flwyddyn, 2018-19 8

2.3 Llwyth achosion y Cynllun Gostyngiadau fel canran o’r aelwydydd atebol 9

3. TUEDDIADAU A PHATRYMAU 10

3.1 Gair am fethodoleg 10

3.2 Llwyth achosion cyffredinol 11

3.3 Llwyth achosion y Cynllun Gostyngiadau yn ôl oedran ac awdurdod lleol 12

3.4 Llwyth achosion yn ôl math o ddyfarniad 14

3.7 Llwyth achosion y Cynllun Gostyngiadau yn ôl math o deulu 18

4. MEYSYDD DISGRESIWN LLEOL 21

5. APELIADAU 22

5.1 Tribiwnlys Prisio Cymru 22

ATODIAD A: YSTADEGAU YCHWANEGOL YNGHYLCH Y CYNLLUN GOSTYNGIADAU AR GYFER 2018-19 23

Mynegai i'r Ffigurau

Ffigur 1: Llwyth achosion y Cynllun Gostyngiadau yng Nghymru, Mai 2013 i Mawrth 2019 11
Ffigur 2: Cyfran aelwydydd sy'n cael gostyngiadau'r dreth gyngor yn ôl oedran, Mawrth 2019 12
Ffigur 3: Canran yr aelwydydd sy'n cael gostyngiad yn ôl dyfarniad llawn neu rannol 14
Ffigur 4: Cyfran yr aelwydydd sy'n cael gostyngiad yn ôl statws pasbortio 15
Ffigur 5: Newidiadau i lwyth achosion yn ôl statws incwm, Mawrth 2019 16
Ffigur 6: Llwyth achosion y Cynllun Gostyngiadau yn ôl math o deulu, Mawrth 2018-Mawrth 2019 18
Ffigur 7: Canran y llwyth achosion cyffredinol yn ôl band y dreth gyngor, Mawrth 2019 19
Ffigur 8: Cyfran aelwydydd sy'n cael gostyngiadau'r dreth gyngor yn ôl band y dreth gyngor, Mawrth 2019 (a) 20

Mynegai i'r Tablau

Tabl 1: Y Cynllun Gostyngiadau yng Nghymru: Llwyth achosion a gwerth y gostyngiadau 2018-19 (a) 7
Tabl 2: Achosion y Cynlluniau Gostyngiadau mewn cymhariaeth â phob aelwyd atebol, 2018-19 9
Tabl 3: Apeliadau i Dribiwnlys Prisio Cymru ar gyfer 2018-19 22

Atodiad A – Tablau

Tabl A1: Lefelau'r dreth gyngor, 2018-19 23
Tabl A2: Llwyth achosion byw y Cynllun Gostyngiadau, Ebrill 2018 – Mawrth 2019 24
Tabl A3: Ffigurau llwyth achosion byw y Cynllun Gostyngiadau yn ôl grŵp oedran, Mawrth 2019 (a) 25
Tabl A4: Llwyth achosion y Cynllun Gostyngiadau yn ôl statws incwm, Mawrth 2019 26
Tabl A5: Llwyth achosion y Cynllun Gostyngiadau yn ôl math o deulu, Mawrth 2019 (a) 27
Tabl A6: Llwyth achosion y Cynllun Gostyngiadau yn ôl band y dreth gyngor, Mawrth 2019 (a) 28

Crynodeb Gweithredol

Ar 1 Ebrill 2013, cafodd Budd-dal y Dreth Gyngor yng Nghymru ei ddisodli gan Gynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor (y Cynllun Gostyngiadau), a chafodd ymgeiswyr cymwys eu trosglwyddo'n awtomatig i'r cynllun newydd. Mae rheoliadau'r Cynllun Gostyngiadau yn seiliedig i raddau helaeth ar yr hen reolau ar gyfer Budd-dal y Dreth Gyngor.

Yn 2013-14, rhoddodd Llywodraeth Cymru £244 miliwn i awdurdodau lleol i'w helpu i roi'r cymorth llawn y mae gan bob aelwyd cymwys yr hawl i'w gael wrth fodloni eu hatebolrwydd i dalu'r dreth gyngor. Mae Llywodraeth Cymru wedi cadw'r trefniadau ariannu hyn bob blwyddyn ers hynny.

Mae'r adroddiad blynyddol hwn yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am roi'r Cynllun Gostyngiadau yng Nghymru ar waith yn ystod 2018-19, gan helpu i sicrhau tryloywder mewn maes sy'n dal i gael cyllid sylweddol gan Lywodraeth Cymru.

Mae'r data diwedd blwyddyn yn dangos y canlynol[1]:

- Cafodd 277,989 o aelwydydd yng Nghymru ostyngiad yn y Dreth Gyngor yn 2018-19, o'i gymharu â 284,581 yn 2017-18 – 6,592 o achosion yn llai (2.4%).
- Y cyfanswm a gofnodwyd ar gyfer gwerth y gostyngiadau a roddwyd drwy'r Cynllun Gostyngiadau yng Nghymru yn 2018-19 oedd tua £260.9 miliwn, o'i gymharu â £254 miliwn yn 2017-18 – wedi cynyddu tua £6.9 miliwn (2.7%).

Mae'r data ynghylch llwyth achosion 'agored' misol yn dangos y canlynol[2]:

- Roedd 113,966 o aelwydydd pensiynwyr yng Nghymru yn cael gostyngiad yn y Dreth Gyngor drwy'r Cynllun Gostyngiadau ym mis Mawrth 2019, o'i gymharu â 116,823 ym mis Mawrth 2018. Mae hyn yn golygu bod llwyth achosion pensiynwyr yn cynnwys 2,857 yn llai o achosion (2.4%).
- Roedd 165,188 o aelwydydd o oedran gweithio yng Nghymru yn cael gostyngiad yn y Dreth Gyngor drwy'r Cynllun Gostyngiadau ym mis Mawrth 2019, o'i gymharu â 168,863 ym mis Mawrth 2018 – 3,675 o achosion yn llai (2.2%).
- O'r 279,202 o aelwydydd yng Nghymru a gafodd ostyngiad drwy'r Cynllun Gostyngiadau, ni wnaeth 219,292 dalu unrhyw dreth gyngor o gwbl.
- Ym mis Mawrth 2019, roedd 61% o'r aelwydydd a oedd yn cael gostyngiad yn y Dreth Gyngor drwy'r Cynllun Gostyngiadau yn achosion wedi'u pasbortio. Roedd 39% yn achosion heb eu pasbortio.
- Roedd 11.7% o aelwydydd a oedd yn cael gostyngiad yn y Dreth Gyngor drwy'r Cynllun Gostyngiadau yn cael Credyd Cynhwysol.
- Lwfans Cyflogaeth a Chymorth oedd y math mwyaf cyffredin o achos wedi'i basbortio, ac roedd yn cyfrif am oddeutu 25.2% o holl achosion y Cynllun Gostyngiadau.
- Roedd 84.9% o'r aelwydydd a oedd yn cael gostyngiad yn y Dreth Gyngor drwy'r Cynllun Gostyngiadau yn byw mewn eiddo ym Mandiau A-C ym mis Mawrth 2019, o'i gymharu ag 84.5% ym mis Mawrth 2018.
- Cafodd Tribiwnlys Prisio Cymru 17 apêl newydd a oedd yn ymwneud â'r Cynllun Gostyngiadau yn ystod 2018-19, o'i gymharu â 57 yn ystod 2017-18.

---

[1] Mae awdurdodau lleol yn cyflwyno ffigurau diwedd blwyddyn i Lywodraeth Cymru. Doedd ffigurau 2018-19 ddim wedi cael eu dilysu pan gyhoeddwyd y ddogfen hon.

[2] Daw'r data am lwyth achosion 'agored' misol o fodel rhagamcanu. Mae rhagor o wybodaeth am fethodoleg ar gael yn adran 3.

1. Y cefndir

Yn yr Adolygiad o Wariant yn 2010, cyhoeddodd Llywodraeth y Deyrnas Unedig ei bwriad i ddiddymu Budd-dal y Dreth Gyngor, ac i roi'r cyfrifoldeb am ddatblygu trefniadau newydd ar awdurdodau lleol yn Lloegr. Ar yr un pryd, cyhoeddodd gynlluniau i drosglwyddo cyllid i'r gweinyddiaethau datganoledig yng Nghymru a'r Alban, gan ddisgwyl y bydden nhw'n sefydlu trefniadau newydd. Cafodd y cyllid i roi cymorth ar gyfer y dreth gyngor ei drosglwyddo o gyllidebau seiliedig ar alw i gyllidebau sefydlog, gan ei chwtogi 10%.

Ar 1 Ebrill 2013, cafodd Budd-dal y Dreth Gyngor yng Nghymru ei ddisodli gan Gynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor, a chafodd aelwydydd cymwys eu trosglwyddo'n awtomatig i'r cynllun newydd. Roedd y rheoliadau a gyflwynwyd gan Lywodraeth Cymru ar gyfer 2013-14 yn seiliedig i raddau helaeth ar yr hen reolau ar gyfer Budd-dal y Dreth Gyngor i sicrhau hawl i gefnogaeth. Rhoddwyd rhywfaint o ddisgresiwn lleol i'r awdurdodau lleol hefyd, gan alluogi pob un ohonynt i ystyried anghenion a blaenoriaethau eu hardal leol.

Darparwyd £244 miliwn yn y setliad llywodraeth leol ar gyfer y Cynllun Gostyngiadau yn 2013-14. Cafodd cyllideb sefydlog o £222 miliwn ei throsglwyddo gan Lywodraeth y DU. Rhoddodd Llywodraeth Cymru £22 miliwn ychwanegol i helpu awdurdodau lleol i barhau i roi'r cymorth llawn y mae gan bob ymgeisydd cymwys yr hawl i'w gael. Mae Llywodraeth Cymru wedi parhau i gynnal y trefniadau hyn bob blwyddyn ers hynny. Mae Llywodraeth Cymru hefyd wedi sicrhau'r hawl llawn i gymorth dan y cynllun: felly bydd newidiadau i nifer y llwyth achosion yn adlewyrchu'r newidiadau yn nifer yr aelwydydd sy'n diwallu'r meini prawf ar gyfer cael cymorth.

Mae'r adroddiad blynyddol hwn yn rhoi data ar lefel Cymru am werth gostyngiadau a llwyth achosion cyffredinol ar ddiwedd y flwyddyn ar gyfer 2018-19 yn seiliedig ar ddata rheoli achosion. Mae hefyd yn rhoi dadansoddiad manwl o'r tueddiadau a'r patrymau ers i'r Cynlluniau Gostyngiadau gael ei gyflwyno. Mae'r holl ffigurau ynghylch gwerth gostyngiadau wedi cael eu talgrynnu i'r £1,000 agosaf.

Mae **Atodiad A** yn rhoi ystadegau ychwanegol ar gyfer 2018-19, sydd heb eu cynnwys yn y prif adroddiad.

Mae amlinelliad o'r prif reoliadau wrth gyflwyno'r Cynllun Gostyngiadau yng Nghymru - gan gynnwys sawl set arall o reoliadau, er enghraifft ymchwilio i dwyll, rhannu gwybodaeth ac apeliadau - wedi'i gynnwys yn Adroddiad Blynyddol Gostyngiadau'r Dreth Gyngor 2013-14. Mae'r adroddiad hefyd yn egluro'r meini prawf cymhwysedd yn fanylach, a'r ffordd mae gostyngiadau'n cael eu cyfrifo.

2. Y Cynllun Gostyngiadau yng Nghymru: Gwerth y Gostyngiadau

2.1 Llwyth achosion diwedd blwyddyn 2018-19

Casglwyd data diwedd blwyddyn gan awdurdodau lleol ynghylch cyfanswm y llwyth achosion ar gyfer blwyddyn ariannol 2018-19. Mae ‘llwyth achosion’ yn cyfeirio at *aelwydydd* yn hytrach nag unigolion. Mewn geiriau eraill, mae rhai achosion yn cyfeirio at unigolyn, ac achosion eraill yn cyfeirio at gwpl neu deulu.

Mae Tabl 1 yn dangos mai 277,989 oedd cyfanswm y llwyth achosion ar gyfer 2018-19. Mae hyn o'i gymharu â 284,581 yn 2017-18. Felly, mae’r llwyth achosion yn cynnwys 6,592 yn llai o achosion (2.4%). Mae llwyth achosion y mwyafrif o awdurdodau lleol wedi lleihau. Roedd y lleihad mwyaf fel canran y llwyth achosion i'w weld ym Mlaenau Gwent (-4%). Torfaen oedd yr unig awdurdod lle'r oedd cynnydd mewn llwyth achosion (dau achos yn fwy).

Tabl 1: Y Cynllun Gostyngiadau yng Nghymru: Llwyth achosion a gwerth y gostyngiadau 2018-19 (a)

	Llwyth achosion			Gwerth y gostyngiad		
	Nifer 2017-18	Nifer 2018-19	Newid o 2017-18 (%)	Cyfanswm 2017-18 (£ mil) (b)	Cyfanswm 2018-19 (£ mil) (b)	Newid o 2017-18 (%)
Ynys Môn	6,016	5,848	-2.9	5,342	5,381	0.7
Gwynedd	9,683	9,367	-3.4	9,192	9,325	1.4
Conwy	10,456	10,252	-2.0	9,400	9,576	1.9
Sir Ddinbych	9,731	9,559	-1.8	9,370	9,545	1.9
Sir y Fflint	11,114	10,752	-3.4	9,972	10,306	3.4
Wrecsam	11,697	11,445	-2.2	9,879	9,933	0.6
Powys	9,297	9,233	-0.7	8,545	8,919	4.4
Ceredigion	5,890	5,716	-3.0	5,206	5,406	3.9
Sir Benfro	10,589	10,487	-1.0	7,688	8,529	10.9
Sir Gaerfyrddin	16,301	16,007	-1.8	14,751	15,100	2.4
Abertawe	23,101	22,438	-3.0	19,865	20,311	2.2
Castell-nedd Port Talbot	17,537	17,067	-2.8	17,053	17,308	1.5
Pen-y-bont ar Ogwr	13,658	13,336	-2.4	13,617	14,084	3.4
Bro Morgannwg	9,720	9,558	-1.7	9,421	9,671	2.7
Rhondda Cynon Taf	25,494	24,866	-2.5	22,571	23,037	2.1
Merthyr Tudful	6,607	6,399	-3.3	5,923	5,994	1.2
Caerffili	17,857	17,320	-3.1	13,556	13,799	1.8
Blaenau Gwent	9,103	8,753	-4.0	8,521	8,631	1.3
Torfaen	9,983	9,985	0.0	8,449	8,797	4.1
Sir Fynwy	5,714	5,690	-0.4	5,936	6,160	3.8
Casnewydd	13,729	13,506	-1.7	10,636	10,910	2.6
Caerdydd	31,304	30,405	-3.0	29,127	30,142	3.5
Cymru	**284,581**	**277,989**	**-2.4**	**254,019**	**260,864**	**2.7**

(a) Ffynhonnell: Ffigurau Llwyth Achosion Awdurdodau Lleol 2018-19 (heb eu dilysu) a 2017-18 (wedi'u dilysu).
(b) Mae'r ffigurau wedi'u talgrynnu i'r mil agosaf ac felly efallai y bydd ychydig o anghysondeb rhwng swm yr eitemau cyfansoddol a'r cyfansymiau a nodwyd.

2.2 Gwerth y gostyngiadau ar ddiwedd y flwyddyn, 2018-19

'Gwerth y gostyngiad' yw'r swm yn llai o atebolrwydd i dalu'r dreth gyngor ar gyfer yr aelwydydd sy'n cael gostyngiad yn y dreth gyngor. Mae awdurdodau lleol yn cael cyllid i wneud iawn am yr incwm treth gyngor y byddent yn ei gael fel arall gan aelwydydd perthnasol sy'n gymwys i gael cymorth, ac sy'n gwneud cais am y cymorth hwnnw. Mae hynny'n golygu bod yr aelwydydd cymwys yn cael llai o fil treth gyngor, neu nad oes ganddyn nhw unrhyw fil i'w dalu.

O'r data llwyth achosion, cyfanswm y gostyngiad ar gyfer yr holl aelwydydd yng Nghymru yn 2018-19 oedd £260.9 miliwn, o'i gymharu â £254.0 miliwn yn 2017-18. Mae hyn tua £6.9m (2.7%) yn fwy.

Drwy ragweld hyd at ddiwedd y flwyddyn ar sail llwyth achosion, mae'r ffigurau hyn yn goramcangyfrif union werth y gostyngiadau a roddwyd. Yr alldro a archwiliwyd ar gyfer y cynlluniau gostyngiadau yn 2017-18 oedd £247.4 miliwn (nid yw'r ffigur ar gyfer 2018-19 ar gael eto).

Mae'r nifer sy'n derbyn gostyngiadau'r dreth gyngor ym mhob awdurdod lleol wedi cynyddu. Sir Benfro oedd â'r cynnydd mwyaf (10.9%). Sir y Fflint oedd â'r cynnydd lleiaf (0.6%). Mae Tabl 1 yn cynnwys ffigurau am gyfanswm y gostyngiadau fesul awdurdod lleol.

Mae'r ffigurau'n dangos nad yw'r lleihad yn y llwyth achosion yn cael ei adlewyrchu mewn gostyngiad cyfatebol yng nghyfanswm gwerth y gostyngiadau. Gellir priodoli hyn yn helaeth i gynnydd yn y dreth gyngor yn lleol, sydd wedi rhoi pwysau cynyddol ar y gostyngiad cyfartalog fesul aelwyd.

Mae Tabl A1 yn Atodiad A yn rhoi gwybodaeth am y cynnydd yn y dreth gyngor fesul awdurdod lleol ar gyfer 2018-19.

2.3 Llwyth achosion y Cynllun Gostyngiadau fel canran o'r aelwydydd atebol

Mae Tabl 2 yn dangos, ym mis Mawrth 2019, mai 20.2% oedd canran llwyth achosion Cynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor ar gyfer yr holl eiddo sy'n atebol i dalu'r dreth gyngor yng Nghymru. Mae'r ffigur hwn yn amrywio'n helaeth o'r naill awdurdod lleol i'r llall. Sir Fynwy sydd â'r llwyth achosion lleiaf mewn cymhariaeth â'r holl aelwydydd sy'n atebol i dalu'r dreth gyngor (14%). Blaenau Gwent sydd â'r llwyth achosion mwyaf mewn cymhariaeth â'r holl aelwydydd sy'n atebol i dalu'r dreth gyngor (27.6%).

Tabl 2: Achosion y Cynlluniau Gostyngiadau mewn cymhariaeth â phob aelwyd atebol, 2018-19

	Nifer yr aelwydydd atebol 2018-19 (a)	Llwyth achosion y Cynllun Gostyngiadau 2018-19 (b)	Achosion mewn cymhariaeth â phob aelwyd atebol (%)
Ynys Môn	33,779	5,848	17.3
Gwynedd	57,848	9,367	16.2
Conwy	55,229	10,252	18.6
Sir Ddinbych	43,668	9,559	21.9
Sir y Fflint	66,708	10,752	16.1
Wrecsam	58,334	11,445	19.6
Powys	62,444	9,233	14.8
Ceredigion	32,800	5,716	17.4
Sir Benfro	59,392	10,487	17.7
Sir Gaerfyrddin	84,865	16,007	18.9
Abertawe	105,817	22,438	21.2
Castell-nedd Port Talbot	63,860	17,067	26.7
Pen-y-bont ar Ogwr	62,932	13,336	21.2
Bro Morgannwg	56,693	9,558	16.9
Rhondda Cynon Taf	104,241	24,866	23.9
Merthyr Tudful	26,443	6,399	24.2
Caerffili	77,145	17,320	22.5
Blaenau Gwent	31,749	8,753	27.6
Torfaen	40,785	9,985	24.5
Sir Fynwy	40,769	5,690	14.0
Casnewydd	66,015	13,506	20.5
Caerdydd	143,657	30,405	21.2
Cymru	**1,375,172**	**277,989**	**20.2**

(a) Ffynhonnell: StatsCymru
(b) Ffynhonnell: Ffigurau Llwyth Achosion Awdurdod Lleol 2018-19 (heb eu dilysu)

3. Tueddiadau a Phatrymau

3.1 Gair am fethodoleg

Daw'r ffigurau yn y bennod hon o adnodd modelu a rhagamcanu (Datatank Connect). Mae Datatank Connect yn tynnu manylion am werth gostyngiadau a llwyth achosion agored y Cynllun Gostyngiadau o systemau budd-daliadau a refeniw craidd awdurdodau lleol ar sail cipolwg misol, ac yn rhagweld y data hyd at ddiwedd y flwyddyn. Mae hyn yn rhoi data am werth gostyngiadau a llwyth achosion cyffredinol, yn ogystal â gwybodaeth fanwl am y mathau o aelwydydd sy’n cael gostyngiadau drwy’r Cynllun Gostyngiadau, a chyfartaledd y gostyngiadau a roddwyd i’r aelwydydd hyn.

Mae dau bwynt pwysig i’w nodi. Yn gyntaf, mae’r data yn rhoi gwybodaeth fanwl am **achosion byw yn unig**. Yn wahanol i’r data diwedd blwyddyn, nid yw’r data hwn yn rhoi gwybodaeth am achosion sydd wedi dod i ben yn ystod y flwyddyn. Mae’r gwahaniaeth yn dibynnu ar lif achosion, ac mae’n amrywio o flwyddyn i flwyddyn. Yn 2018-19, y gwahaniaeth rhwng y ffigur diwedd blwyddyn (277,989) a’r llwyth achosion agored ar gyfer mis Mawrth 2018 (279,202) yw 1,213 o achosion.

Yn ail, mae’r data yn cymharu gwahanol elfennau o’r data diwedd blwyddyn a nodwyd yn y bennod flaenorol. Yn hytrach na dadansoddi’r newidiadau i’r llwyth achosion a’r gostyngiadau rhwng 2017-18 a 2018-19, mae’r bennod hon yn cymharu llwyth achosion byw rhwng mis Mawrth 2018 a mis Mawrth 2019.

3.2 Llwyth achosion cyffredinol

Ers i'r Cynllun Gostyngiadau gael ei gyflwyno ym mis Ebrill 2013, mae cyfanswm y llwyth achosion wedi lleihau yn raddol.

Ffigur 1: Llwyth achosion y Cynllun Gostyngiadau yng Nghymru, Mai 2013 i Mawrth 2019

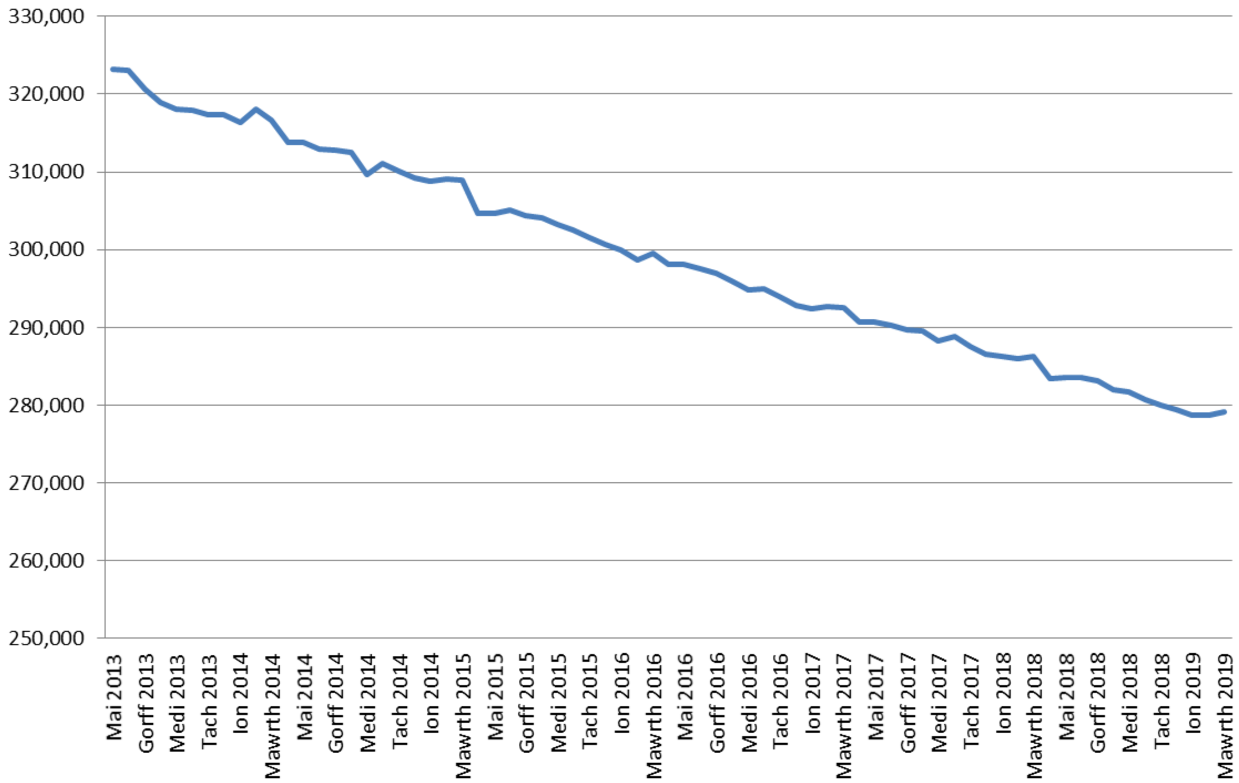

Ffynhonnell: Datatank

Ym mis Mawrth 2019, cyfanswm y llwyth achosion oedd 279,202. Mae'r llwyth achosion wedi gostwng 7,020 (2.5%) ers mis Mawrth 2018, a thua 44,000 ers cyflwyno'r cynllun gostyngiadau.

Mae Tabl A2 yn Atodiad A yn rhoi'r ffigurau misol ar gyfer y llwyth achosion byw rhwng mis Ebrill 2018 a mis Mawrth 2019.

3.3 Llwyth achosion y Cynllun Gostyngiadau yn ôl oedran ac awdurdod lleol

Mae Ffigur 2 manylu ar ganran yr aelwydydd sy’n cael gostyngiadau'r dreth gyngor yn ôl grŵp oedran ac awdurdod lleol. O’r holl awdurdodau lleol yng Nghymru, Caerdydd oedd â’r gyfran uchaf o lwyth achosion o aelwydydd oedran gweithio yn cael gostyngiad (67.3%), ac felly’r gyfran isaf o aelwydydd pensiynwyr yn cael gostyngiad (32.7%).

Yn wrthgyferbyniad i hyn, Powys sydd â’r gyfran uchaf o aelwydydd sy’n bensiynwyr sy’n cael gostyngiad (49.6%), ac felly’r gyfran isaf o aelwydydd oedran gweithio sy’n cael gostyngiad (50.4%).

Ffigur 2: Cyfran aelwydydd sy’n cael gostyngiadau'r dreth gyngor yn ôl oedran, Mawrth 2019

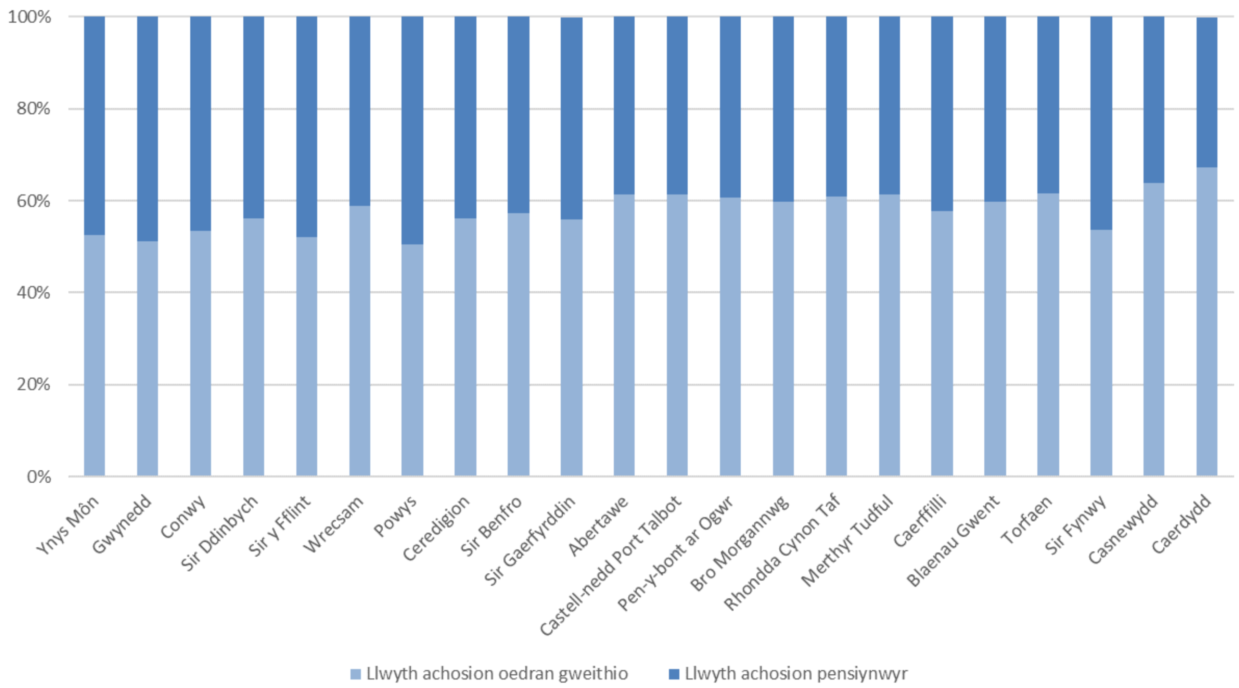

Ffynhonnell: Datatank

Mae Tabl A3 yn Atodiad A yn rhoi union ffigurau’r llwyth achosion yn ôl grŵp oedran ar gyfer mis Mawrth 2019.

Ym mis Mawrth 2019, roedd 165,188 o achosion o bobl o oedran gweithio. Mae hyn 3,675 o achosion yn llai o’i gymharu â mis Mawrth 2018 (2.2%). Roedd y llwyth achosion o bobl o oedran gweithio wedi lleihau mewn 20 awdurdod lleol. Roedd y lleihad mwyaf ym Mlaenau Gwent a Phowys (4.5%). Roedd y cynnydd mwyaf yn Wrecsam (7.8%).

Yn gyffredinol, mae’r aelwydydd o bobl o oedran gweithio wedi parhau i leihau, a hynny efallai oherwydd bod pobl yn gadael y system fudd-daliadau’n llwyr oherwydd bod sefyllfa’r economi wedi gwella’n gyffredinol a/neu effeithiau cronnus diwygiadau lles. Ond gall y lleihad mewn llwyth achosion o oedran

gweithio yng Nghymru hefyd fod yn rhannol oherwydd effaith Credyd Cynhwysol (gweler adran 3.4).

Roedd 113,966 o aelwydydd pensiynwyr (41%) yn cael gostyngiadau drwy'r Cynllun Gostyngiadau ym mis Mawrth 2019. Mae hyn 2.4% yn llai nag ym mis Mawrth 2018. Roedd y lleihad mwyaf yn Sir Gaerfyrddin (5.7%). Yng Nghaerdydd roedd cynnydd o 1.2% mewn llwyth achosion sy'n bensiynwyr, a dyma'r unig awdurdod lleol yng Nghymru lle'r oedd cynnydd yn yr aelwydydd sy'n bensiynwyr ac sy'n cael gostyngiad yn y dreth gyngor.

Mae'n bosib bod y lleihad yn y llwyth achosion aelwydydd pensiynwyr yn deillio'n rhannol o newidiadau i oedran pensiwn y wladwriaeth ar gyfer menywod. I ddynion, 65 yw oedran pensiwn y wladwriaeth, ac mae wedi bod yn cynyddu'n raddol o 60 i 65 i fenywod ers mis Ebrill 2010 er mwyn bod yr un fath ag oedran pensiwn y wladwriaeth ar gyfer dynion erbyn mis Tachwedd 2018.

Mae'n bosib bod cyfran y pensiynwyr sy'n cael gostyngiadau'r dreth gyngor hefyd wedi lleihau. Mae hyn oherwydd bod y carfanau newydd o bensiynwyr wedi tueddu i fod ag incwm uwch, yn fwy tebygol o fod yn berchen-feddianwyr ac yn llai tebygol o wneud cais am ostyngiadau'r dreth gyngor.

3.4 Llwyth achosion yn ôl math o ddyfarniad

Yn dibynnu ar eu hamgylchiadau, gall aelwydydd sy'n cael gostyngiadau'r dreth gyngor yng Nghymru fod â hawl i gael gostyngiad llawn lle bydd eu hatebolrwydd i dalu'r dreth gyngor yn cael ei leihau i sero, neu ostyngiad rhannol lle bydd rhaid iddynt dalu rhan o'u bil treth gyngor.

Mae Ffigur 3 yn dangos cyfran yr aelwydydd sy'n gymwys i gael dyfarniad gostyngiad llawn. Ym mis Mawrth 2019, cafodd 78.5% (219,292) o aelwydydd ddyfarniad gostyngiad llawn ac nid oedd rhaid iddynt dalu'r dreth gyngor o gwbl.

Ffigur 3: Canran yr aelwydydd sy'n cael gostyngiad yn ôl dyfarniad llawn neu rannol

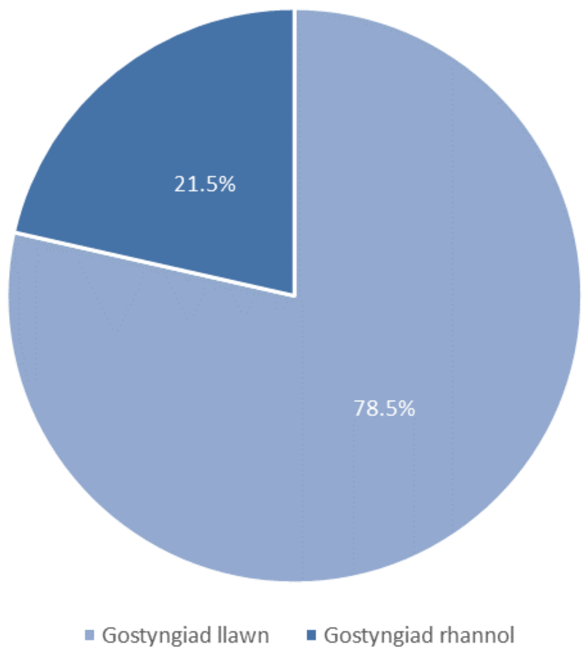

3.5: Llwyth achosion y Cynllun Gostyngiadau yn ôl statws pasbortio

Mae ffigur 4 yn dosbarthu'r llwyth achosion cyffredinol yn chwe chategori yn seiliedig ar 'statws incwm'.

Os yw aelwyd yn cael Cymhorthdal Incwm, Lwfans Ceisio Gwaith yn seiliedig ar incwm, Lwfans Cyflogaeth a Chymorth yn seiliedig ar incwm, neu Warant Credyd Pensiwn, mae'n cael ei alw'n 'achos wedi'i basbortio'. Mae hyn oherwydd eu bod yn cael eu hasesu yn awtomatig am ostyngiadau'r dreth gyngor.

Os nad yw aelwyd yn cael unrhyw un o'r budd-daliadau hyn, neu'n cael Credyd Cynhwysol, caiff ei alw'n 'achos heb ei basbortio'. Y rheswm dros hyn yw y bydd angen i'r aelwyd wneud cais ar wahân am ostyngiad.

Ffigur 4: Cyfran yr aelwydydd sy'n cael gostyngiad yn ôl statws pasbortio

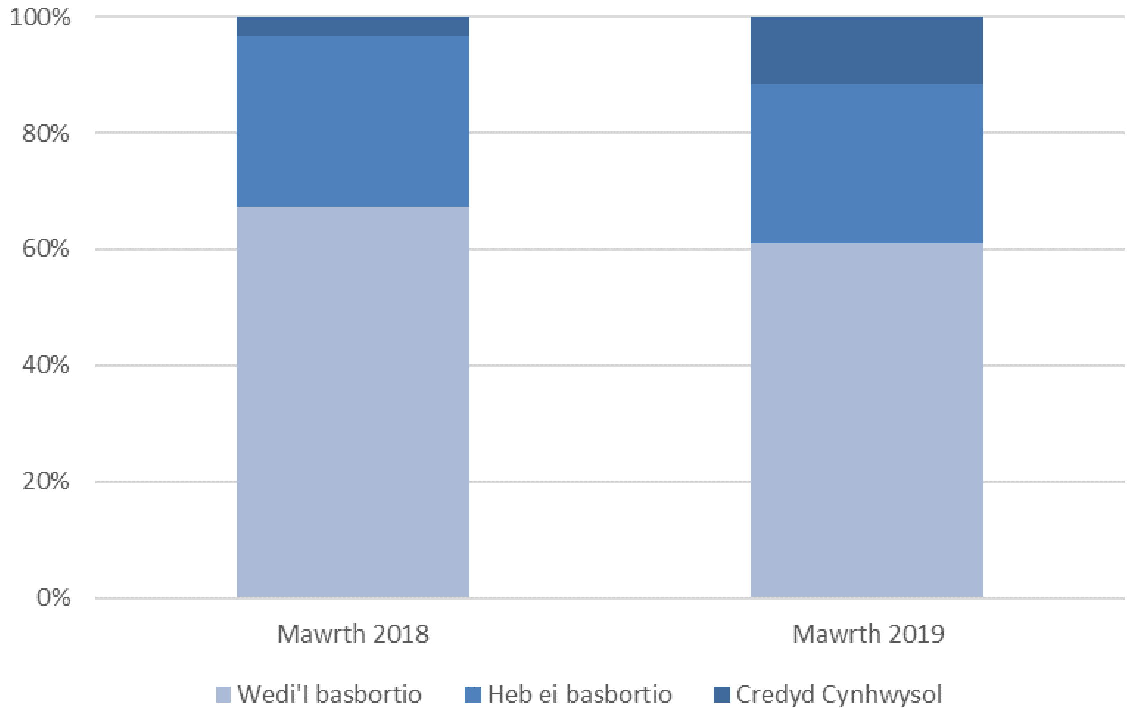

Mae Ffigur 4 yn dangos ym mis Mawrth 2019 bod achosion wedi'u pasbortio yn 61% o gyfanswm y llwyth achosion. Mae hyn o'i gymharu â 67.4% ym mis Mawrth 2018.

Roedd achosion safonol heb eu pasbortio yn 27.2% o holl achosion y Cynllun Gostyngiadau yn 2019, sy'n lleihad o ddau bwynt canran o'r flwyddyn flaenorol.

Roedd aelwydydd sy'n cael Credyd Cynhwysol yn 11.7% o gyfanswm llwyth achosion y Cynllun Gostyngiadau o'i gymharu â 3.4% yn 2018.

Wrth i'r broses o gyflwyno Credyd Cynhwysol barhau, bydd y gyfran achosion wedi'u pasbortio a heb eu pasbortio yn parhau i leihau, a bydd cyfran yr achosion Credyd Cynhwysol yn parhau i gynyddu.

Ffigur 5: Newidiadau i lwyth achosion yn ôl statws incwm, Mawrth 2019

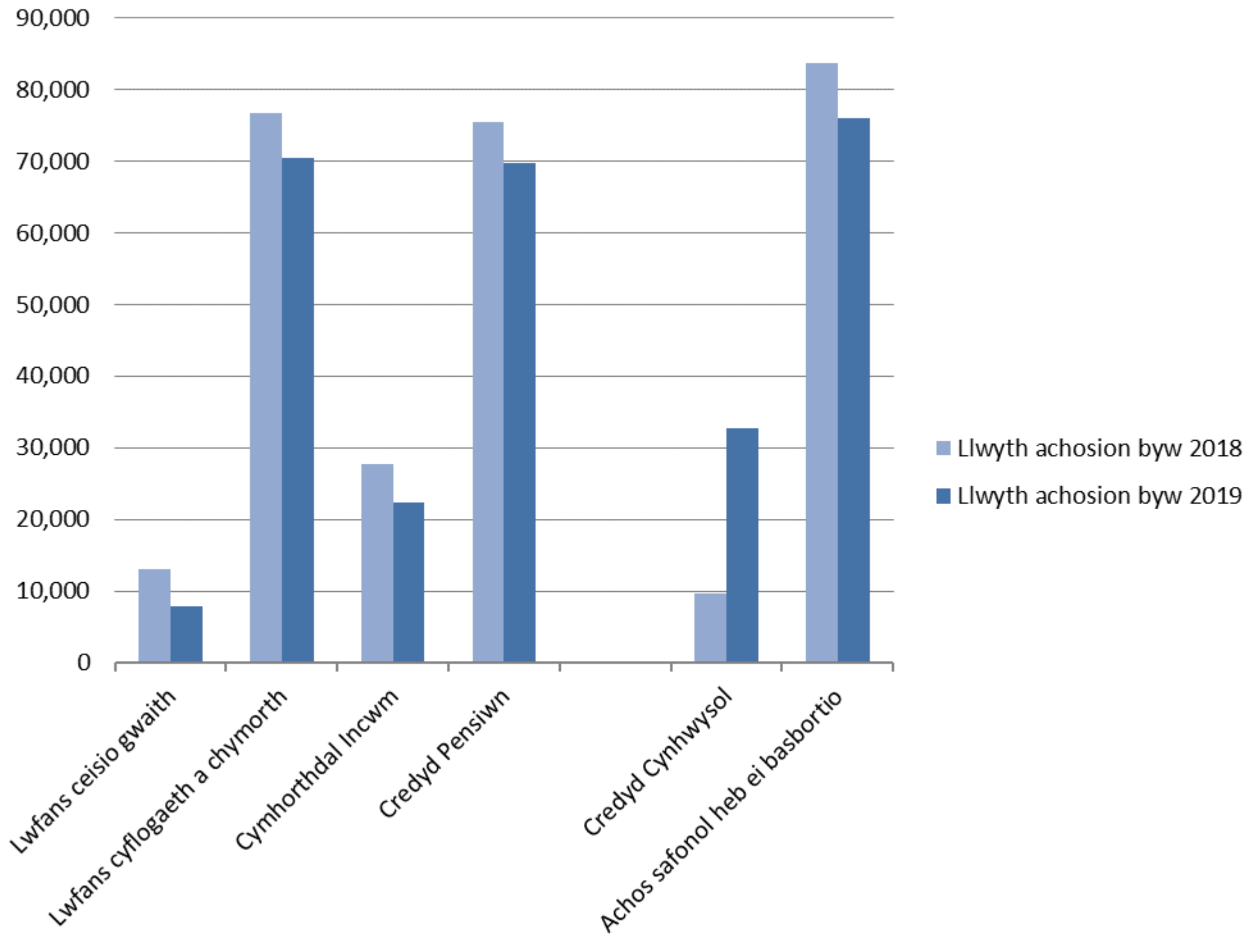

Ffynhonnell: Datatank

Mae ffigur 5 yn dangos y newid i'r llwyth achosion yn ôl statws incwm rhwng mis Mawrth 2018 a mis Mawrth 2019. Mae'n dangos bod yr achosion wedi'u pasbortio (Lwfans Ceisio Gwaith, Lwfans Cyflogaeth a Chymorth, Cymhorthdal Incwm a Chredyd Pensiwn) 22,439 yn llai ers 2018 (11.6%). Bu lleihad o 7,667 (9.2%) yn y nifer o achosion safonol heb eu pasbortio hefyd. I'r gwrthwyneb roedd 32,773 o achosion Credyd Cynhwysol ym mis Mawrth 2019 o'i gymharu â 9,687 ym mis Mawrth 2018.

Y budd-daliadau pasbortio mwyaf cyffredin oedd Lwfans Cyflogaeth a Chymorth a Chredyd Pensiwn (Credyd Gwarant) sef ychydig dros hanner holl achosion y Cynllun Gostyngiadau yng Nghymru.

Mae tabl A4 yn Atodiad A yn rhoi union ffigurau llwyth achosion yn ôl statws incwm ac awdurdod lleol ar gyfer mis Mawrth 2019.

3.6 Nodyn ar effaith Credyd Cynhwysol ar Gynllun Gostyngiadau'r Dreth Gyngor

Mae Credyd Cynhwysol yn disodli chwech o'r prif fudd-daliadau oedran gweithio seiliedig ar brawf modd: Lwfans Ceisio Gwaith yn Seiliedig ar Incwm, Lwfans Cyflogaeth a Chymorth yn Seiliedig ar Incwm, Cymhorthdal Incwm, Budd-dal Tai, Credyd Treth Plant a Chredyd Treth Gwaith.

Yn awr, mae'n rhaid i aelwydydd sy'n cael Credyd Cynhwysol wneud cais ar wahân am ostyngiad i'r dreth gyngor. Mae hyn yn wahanol i'r rhai a fydd wedi'u hasesu yn flaenorol am ostyngiad i'r dreth gyngor fel rhan o'u budd-daliadau pasbortio. Yn yr achosion hyn, doedd dim angen i aelwydydd cymwys fod yn rhagweithiol o ran gwneud cais am ostyngiad i'r dreth gyngor.

Mae tystiolaeth anecdotaidd yn awgrymu bod y newid hwn yn effeithio ar y llwyth achosion cyffredinol ar gyfer gostyngiadau'r dreth gyngor yng Nghymru, wrth i aelwydydd a aeth drosodd i'r system Credyd Cynhwysol adael system ostyngiadau'r dreth gyngor oherwydd diffyg ymwybyddiaeth am y dull newydd. Mae Credyd Cynhwysol hefyd yn effeithio ar gymhwysedd aelwydydd i gael gostyngiad i'r dreth gyngor, er enghraifft, os oes gan un aelwyd incwm uwch dan Credyd Cynhwysol o'i gymharu â'i incwm o'r blaen, gall fod yn gymwys i gael llai o ostyngiad i'r dreth gyngor, neu gall beidio diwallu'r meini prawf am ostyngiad o gwbl.

Mae Llywodraeth Cymru wedi comisiynu asesiad manwl o effaith Credyd Cynhwysol ar y Cynllun Gostyngiadau yng Nghymru. Rydym yn bwriadu rhoi gwybod am ganfyddiadau'r ymchwil hwn yn 2020.

3.7 Llwyth achosion y Cynllun Gostyngiadau yn ôl math o deulu

Mae Ffigur 6 yn dangos newidiadau i lwyth achosion y Cynllun Gostyngiadau yn ôl math o deulu. Mae'n dangos mai aelwydydd un oedolyn heb ddibynyddion yw'r categori mwyaf. Roedd yr aelwydydd hyn yn cyfrif am 161,268 (58%) o achosion ym mis Mawrth 2019, lleihad o 1.2% ers mis Mawrth 2018.

Mae'r llwyth achosion ar gyfer mathau eraill o deuluoedd wedi lleihau mwy na hynny. Roedd 52,660 (19%) o aelwydydd un rhiant ym mis Mawrth 2019, 2.8% yn llai o'i gymharu â mis Mawrth 2018. Roedd 42,401 (15%) o aelwydydd a oedd yn cynnwys cwpl heb ddibynyddion, 4.2% yn llai o'i gymharu â mis Mawrth 2018. Roedd 22,873 (8%) o aelwydydd a oedd yn cynnwys cwpl a phlant dibynnol, 7.2% yn llai o'i gymharu â mis Mawrth 2018.

Ffigur 6: Llwyth achosion y Cynllun Gostyngiadau yn ôl math o deulu, Mawrth 2018-Mawrth 2019

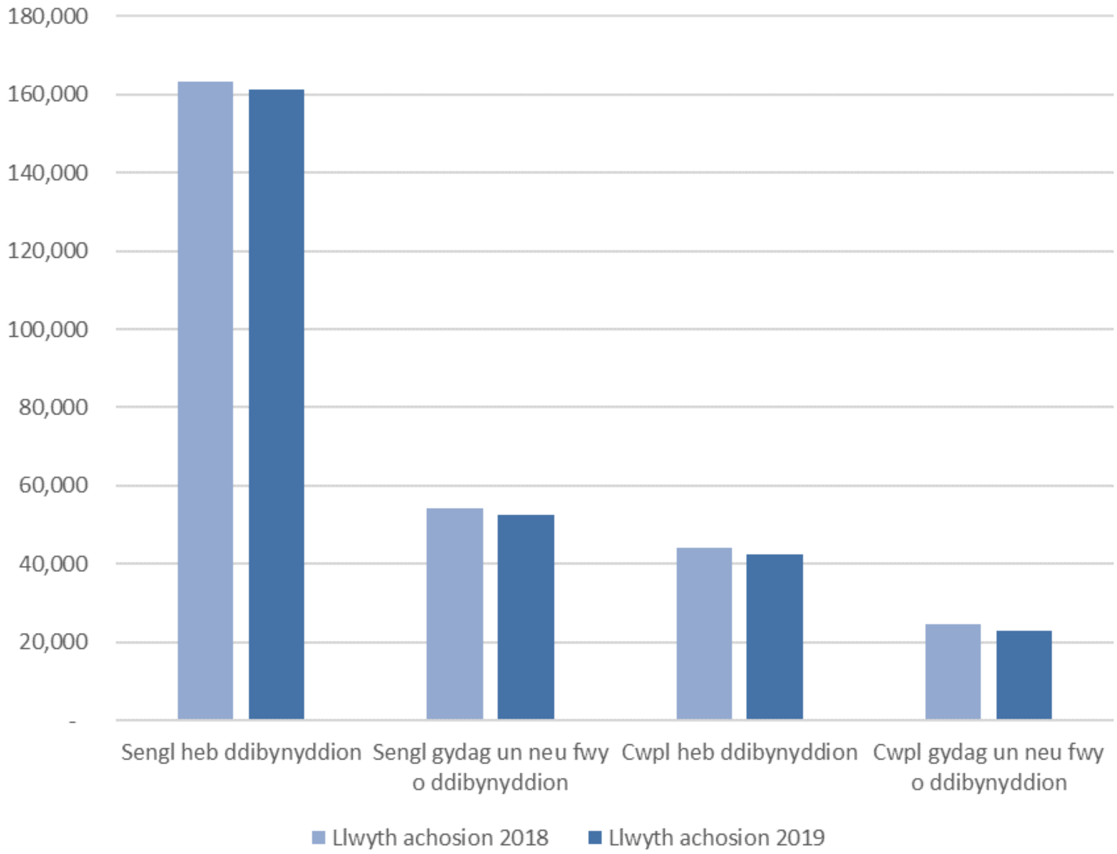

Ffynhonnell: Datatank

Mae tabl A5 yn Atodiad A yn rhoi'r union ffigurau llwyth achosion yn ôl math o deulu ac awdurdod lleol ar gyfer mis Mawrth 2019.

3.8 Llwyth achosion y Cynllun Gostyngiadau yn ôl band y dreth gyngor

Mae Ffigur 7 yn dangos cyfran hawlwyr y Cynllun Gostyngiadau yn ôl band y dreth gyngor ym mis Mawrth 2019. Neilltuir band y dreth gyngor i bob annedd drethadwy yn dibynnu ar werth yr eiddo ar y farchnad. Eiddo Band A sy'n talu'r cyfraddau isaf o'r dreth gyngor ac eiddo Band I sy'n talu'r cyfraddau uchaf. (Band A – cyfradd ostyngedig i eiddo a addaswyd ar gyfer pobl gydag anableddau).

Yng Nghymru, roedd 84.9% o'r aelwydydd a oedd yn cael gostyngiad yn y dreth gyngor yn byw mewn eiddo ym Mandiau A-C ym mis Mawrth 2019. Gall hyn fod yn rhannol oherwydd dosbarthiad yr anheddau ym Mandiau'r Dreth Gyngor, gyda bron i dri chwarter yr anheddau trethadwy ym Mandiau A i D.

Ffigur 7: Canran y llwyth achosion cyffredinol yn ôl band y dreth gyngor, Mawrth 2019

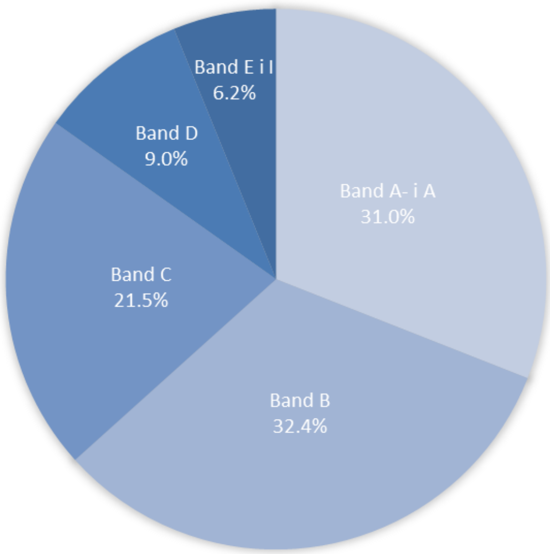

Ffynhonnell: Datatank

Ffigur 8: Cyfran aelwydydd sy’n cael gostyngiadau'r dreth gyngor yn ôl band y dreth gyngor, Mawrth 2019 (a)

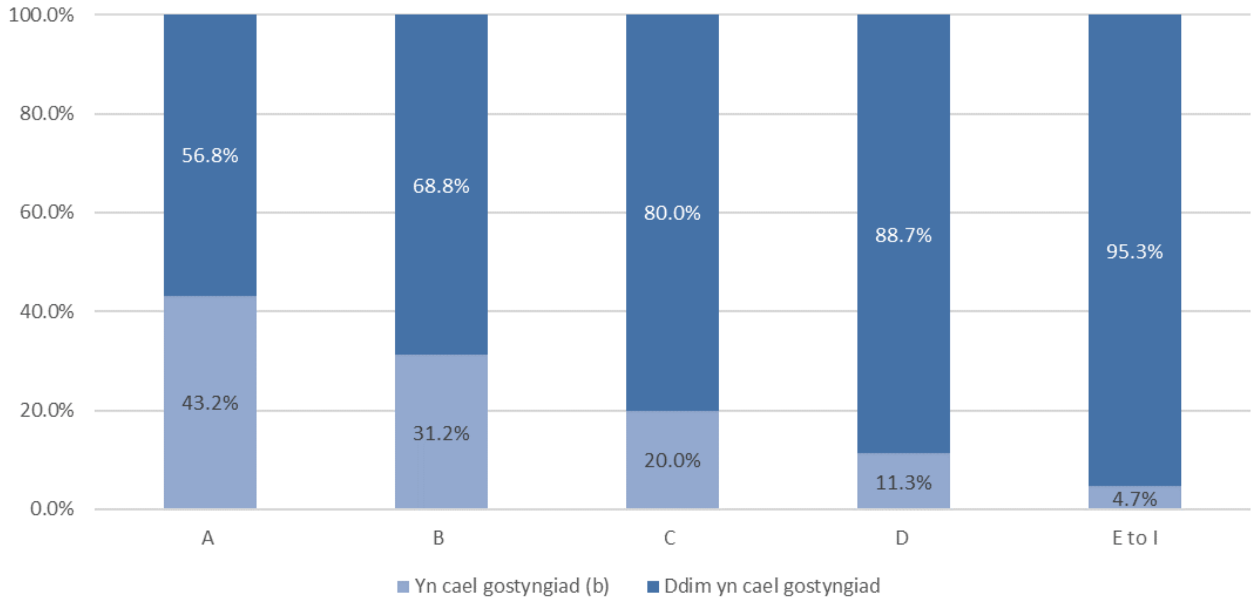

(a) Daw'r ffigurau ar gyfer cyfanswm yr anheddau trethadwy o StatsCymru
Daw'r ffigurau ar gyfer cyfanswm hawlwyr gostyngiadau'r dreth gyngor o Datatank

Mae Ffigur 8 yn dangos cyfran yr anheddau trethadwy sy'n cael gostyngiadau'r dreth gyngor yn ôl band y dreth gyngor. Mae'r gyfran uchaf o anheddau sy'n cael gostyngiadau'r dreth gyngor ym Mand A, sef 43.2%. Mae'r gyfran isaf o aelwydydd sy'n cael gostyngiadau'r dreth gyngor ym Mandiau E i I, sef 4.7%.

Mae Tabl A6 yn Atodiad A yn rhoi’r union ffigurau ar gyfer llwyth achosion y Cynllun Gostyngiadau yn ôl awdurdod lleol a band y dreth gyngor ym mis Mawrth 2019.

4. Meysydd disgresiwn lleol

O dan Reoliadau'r Cynllun Gostyngiadau, mae'n rhaid i bob awdurdod lleol yng Nghymru fabwysiadu ei gynllun ei hun ar gyfer y flwyddyn ariannol ganlynol erbyn 31 Ionawr. Mae'r cynllun yn cynnwys meysydd o ddisgresiwn lleol, er mwyn i awdurdodau allu ystyried anghenion a blaenoriaethau eu hardal leol. Fe aeth pob awdurdod ati i fabwysiadu cynllun, ond petai un ohonyn nhw heb wneud hynny, byddai'r cynllun diofyn wedi cael ei gyflwyno er mwyn sicrhau bod aelwydydd cymwys yn dal i gael cymorth ariannol i fodloni eu hatebolrwydd i dalu'r dreth gyngor.

Dyma'r meysydd disgresiwn lleol lle gall awdurdod lleol ddewis cyflwyno darpariaethau mwy hael ar eu cyfer na'r gofynion sylfaenol yn y rheoliadau:

- *Cyfnod gostyngiad estynedig* – gall awdurdodau lleol gynyddu'r cyfnod lle bydd gan ymgeiswyr hawl i barhau i gael gostyngiad mewn rhai amgylchiadau, y tu hwnt i'r cyfnod safonol o bedair wythnos.

- *Ôl-ddyddio ceisiadau* – gall awdurdodau lleol ôl-ddyddio ceisiadau am ostyngiadau y tu hwnt i'r cyfnod safonol o dri mis.

- *Pensiwn Anabledd Rhyfel a Phensiwn Rhyfel Gweddw* – gall awdurdodau lleol ddiystyru mwy na'r swm statudol o £10 a gafwyd mewn perthynas â'r pensiynau hyn wrth gyfrifo incwm.

Gwnaeth awdurdodau lleol yng Nghymru y penderfyniadau canlynol ynghylch eu Cynllun Gostyngiadau ar gyfer 2018-19:

- Ni wnaeth unrhyw awdurdod lleol ymestyn y cyfnod safonol o bedair wythnos lle bydd gan ymgeiswyr hawl i barhau i gael gostyngiad mewn rhai amgylchiadau.

- Dewisodd un awdurdod ôl-ddyddio hawliadau am hyd at 26 wythnos yn hytrach na thri mis.

- Penderfynodd pob awdurdod ddiystyru Pensiynau Rhyfel yn llwyr wrth gyfrifo incwm, uwchlaw'r swm statudol o £10 a gafwyd mewn perthynas â phensiynau rhyfel.

Ceir manylion am gynllun pob awdurdod lleol ar eu gwefannau unigol.

5. Apeliadau

5.1 Tribiwnlys Prisio Cymru

Ers cyflwyno'r Cynllun Gostyngiadau ar 1 Ebrill 2013, Tribiwnlys Prisio Cymru sydd wedi bod yn gyfrifol am wrando ar apeliadau sy'n deillio o'r penderfyniadau ynghylch y Cynllun Gostyngiadau. Mae'n rhaid i unigolion sy'n talu'r dreth gyngor gyflwyno cwyn yn uniongyrchol i'w hawdurdod lleol cyn gallu cofrestru apêl.

Mae Tabl 3 yn dangos canlyniad yr apeliadau ynglŷn â'r Cynllun Gostyngiadau a gyflwynwyd i Dribiwnlys Prisio Cymru yn ystod 2018-19. Cafwyd 17 apêl yn ystod 2018-19 (wedi lleihau o 57 yn 2017-18), a chafodd 35 eu dwyn ymlaen o 2017-18.

O blith y rheini, cafwyd penderfyniadau ar gyfer 14 achos, a dygwyd 38 o achosion heb eu cwblhau ymlaen i 2019-20.

O ran y rheini y cafwyd penderfyniad yn eu cylch, cafodd 2 achos ei setlo cyn gwrandawiad panel y tribiwnlys. Fel arfer, mae canlyniadau'r achosion hyn yn mynd o blaid y sawl sy'n apelio, gan fod awdurdod wedi ailystyried ei benderfyniad cychwynnol ar ôl cael tystiolaeth ychwanegol ynghylch hawliad y sawl sy'n apelio.

Tabl 3: Apeliadau i Dribiwnlys Prisio Cymru ar gyfer 2018-19

	Derbyniadau		Penderfyniadau			Yn weddill
	Derbyniwyd yn 2018-19	Wedi'u dwyn ymlaen o 2017-18	Wedi'u setlo cyn gwrandawiad y tribiwnlys	Penderfyniad wedi'i wneud gan dribiwnlys	Wedi'u dileu	Achosion wedi'u dwyn ymlaen i'r cyfnod nesaf
Cynlluniau Gostyngiadau'r Dreth Gyngor	17	35	2	12	0	38

Atodiad A: Ystadegau ychwanegol ynghylch y Cynllun Gostyngiadau ar gyfer 2018-19

Tabl A1: Lefelau'r dreth gyngor, 2018-19

	Y Dreth Gyngor Eiddo Band D ar Gyfartaledd (£) 2018-19	Cynnydd yn y dreth gyngor ar gyfartaledd am eiddo band D (%) ers 2017-18
Ynys Môn	1,440.78	4.6
Gwynedd	1,601.03	4.7
Conwy	1,469.16	4.8
Sir Ddinbych	1,555.39	4.6
Sir y Fflint	1,480.32	6.1
Wrecsam	1,398.37	3.9
Powys	1,470.57	5.3
Ceredigion	1,483.61	5.0
Sir Benfro	1,252.41	11.0
Sir Gaerfyrddin	1,500.35	4.6
Abertawe	1,517.75	5.6
Castell-nedd Port Talbot	1,772.48	4.1
Pen-y-bont ar Ogwr	1,675.82	5.2
Bro Morgannwg	1,465.93	4.4
Rhondda Cynon Taf	1,665.53	3.8
Merthyr Tudful	1,735.21	4.5
Caerffili	1,308.71	4.5
Blaenau Gwent	1,827.94	4.2
Torfaen	1,526.25	4.8
Sir Fynwy	1,538.93	4.9
Casnewydd	1,300.71	4.7
Caerdydd	1,390.58	5.4
Cymru	**1,492.03**	**5.1**

Ffynhonnell: Gofynion Cyllidebol

Tabl A2: Llwyth achosion byw y Cynllun Gostyngiadau, Ebrill 2018 – Mawrth 2019

	Ebr-2018	Mai-2018	Meh-2018	Gorff-2018	Awst-2018	Medi-2018	Hyd-2018	Tach-2018	Rhag-2018	Ion-2019	Chwef-2019	Maw-2019
Ynys Môn	6,004	5,991	5,977	5,948	5,895	5,824	5,830	5,833	5,849	5,838	5,920	6,003
Gwynedd	9,606	9,603	9,566	9,560	9,456	9,429	9,391	9,409	9,381	9,357	9,357	9,336
Conwy	10,133	10,394	10,371	10,353	10,287	10,269	10,209	10,246	10,194	10,170	10,211	10,215
Sir Ddinbych	9,731	9,755	9,665	9,681	9,641	9,645	9,611	9,638	9,591	9,598	9,578	9,604
Sir y Fflint	11,138	11,092	11,106	10,957	10,937	10,911	10,867	10,839	10,745	10,749	10,741	10,741
Wrecsam	11,854	11,794	11,688	11,699	11,707	11,690	11,682	11,624	11,600	11,502	11,850	12,081
Powys	9,310	9,241	9,321	9,247	9,222	9,220	9,171	9,179	9,175	9,157	9,157	9,157
Ceredigion	5,482	5,461	5,446	5,447	5,444	5,447	5,414	5,392	5,375	5,370	5,357	5,357
Sir Benfro	10,589	10,623	10,654	10,613	10,583	10,610	10,535	10,506	10,563	10,563	10,618	10,628
Sir Gaerfyrddin	16,227	16,355	16,263	16,272	16,246	16,205	16,148	16,080	16,126	16,073	16,135	16,212
Abertawe	23,101	22,994	23,005	22,987	22,872	22,845	22,771	22,726	22,623	22,493	22,338	22,392
Castell-nedd Port Talbot	17,463	17,504	17,459	17,342	17,286	17,207	17,181	17,086	17,005	16,973	16,950	16,939
Pen-y-bont ar Ogwr	13,658	13,674	13,750	13,793	13,757	13,727	13,608	13,528	13,521	13,494	13,471	13,436
Bro Morgannwg	9,674	9,726	9,705	9,712	9,675	9,731	9,687	9,658	9,640	9,594	9,574	9,574
Rhondda Cynon Taf	25,303	25,168	25,168	25,267	25,214	25,183	25,102	25,090	25,011	24,897	24,832	24,871
Merthyr Tudful	6,607	6,586	6,602	6,568	6,484	6,478	6,485	6,472	6,465	6,440	6,408	6,420
Caerffili	17,790	17,816	17,800	17,780	17,664	17,635	17,620	17,540	17,406	17,406	17,288	17,288
Blaenau Gwent	9,124	9,103	9,125	9,035	8,932	8,881	8,784	8,752	8,815	8,819	8,812	8,789
Torfaen	9,983	10,032	10,031	10,013	10,041	10,044	10,036	10,034	10,056	10,020	10,010	10,010
Sir Fynwy	5,714	5,746	5,748	5,762	5,745	5,732	5,734	5,718	5,718	5,722	5,712	5,718
Casnewydd	13,712	13,789	13,749	13,753	13,741	13,826	13,706	13,666	13,552	13,508	13,476	13,459
Caerdydd	31,213	31,070	31,329	31,302	31,159	31,113	31,131	30,982	30,948	30,948	30,948	30,948
Cymru	**283,416**	**283,517**	**283,528**	**283,091**	**281,988**	**281,652**	**280,703**	**279,998**	**279,359**	**278,691**	**278,743**	**279,178**

Ffynhonnell: Datatank

Tabl A3: Ffigurau llwyth achosion byw y Cynllun Gostyngiadau yn ôl grŵp oedran, Mawrth 2019 (a)

	Cyfanswm llwyth achosion			Llwyth achosion pensiynwyr			Llwyth achosion oedran gweithio		
	Nifer achosion byw Mawrth 2019	Nifer achosion byw Mawrth 2018	Newid ers Mawrth 2018 (%)	Nifer achosion byw Mawrth 2019	Nifer achosion byw Mawrth 2018	Newid ers Mawrth 2018 (%)	Nifer achosion Mawrth 2019	Nifer achosion Mawrth 2018	Newid ers Mawrth 2018 (%)
Ynys Môn	6,004	6,133	-2.1	2,843	2,894	-1.8	3,160	3,221	-1.9
Gwynedd	9,336	9,667	-3.4	4,562	4,745	-3.9	4,774	4,922	-3.0
Conwy	10,215	10,502	-2.7	4,768	4,894	-2.6	5,447	5,608	-2.9
Sir Ddinbych	9,604	9,797	-2.0	4,206	4,335	-3.0	5,398	5,462	-1.2
Sir y Fflint	10,741	11,086	-3.1	5,159	5,323	-3.1	5,582	5,763	-3.1
Wrecsam	12,081	11,792	2.5	4,955	5,168	-4.1	7,121	6,605	7.8
Powys	9,159	9,460	-3.2	4,544	4,624	-1.7	4,615	4,831	-4.5
Ceredigion	5,357	5,520	-3.0	2,349	2,406	-2.4	3,008	3,114	-3.4
Sir Benfro	10,628	10,708	-0.7	4,552	4,607	-1.2	6,076	6,093	-0.3
Sir Gaerfyrddin	16,214	16,911	-4.1	7,114	7,544	-5.7	9,084	9,183	-1.1
Abertawe	22,398	23,264	-3.7	8,676	8,937	-2.9	13,722	14,327	-4.2
Castell-nedd Port Talbot	16,939	17,471	-3.0	6,562	6,701	-2.1	10,377	10,770	-3.6
Pen-y-bont ar Ogwr	13,445	13,811	-2.7	5,279	5,388	-2.0	8,166	8,423	-3.1
Bro Morgannwg	9,574	9,729	-1.6	3,859	3,922	-1.6	5,715	5,807	-1.6
Rhondda Cynon Taf	24,871	25,447	-2.3	9,728	10,070	-3.4	15,143	15,377	-1.5
Merthyr Tudful	6,420	6,624	-3.1	2,479	2,528	-1.9	3,941	4,094	-3.7
Caerffili	17,288	17,900	-3.4	7,322	7,509	-2.5	9,966	10,391	-4.1
Blaenau Gwent	8,790	9,145	-3.9	3,534	3,630	-2.6	5,256	5,505	-4.5
Torfaen	10,012	9,951	0.6	3,849	3,876	-0.7	6,159	6,048	1.8
Sir Fynwy	5,719	5,811	-1.6	2,643	2,664	-0.8	3,075	3,135	-1.9
Casnewydd	13,459	13,828	-2.7	4,873	5,063	-3.8	8,586	8,765	-2.0
Caerdydd	30,948	31,665	-2.3	10,110	9,995	1.2	20,817	21,419	-2.8
Cymru	**279,202**	**286,222**	**-2.5**	**113,966**	**116,823**	**-2.4**	**165,188**	**168,863**	**-2.2**

Ffynhonnell: Datatank

(a) Mae’r ffigurau hyn yn cynnwys 48 o achosion, gydag oedran yr ymgeisydd yn anhysbys

Tabl A4: Llwyth achosion y Cynllun Gostyngiadau yn ôl statws incwm, Mawrth 2019

	Cyfanswm	Heb ei basbortio	Cymhorthdal Incwm	Lwfans Ceisio Gwaith	Lwfans cyflogaeth a chymorth	Credyd Pensiwn (Credyd Gwarant)	Credyd Cynhwysol
Ynys Môn	6,004	2,031	482	293	1,383	1,815	239
Gwynedd	9,336	3,201	690	397	2,131	2,917	417
Conwy	10,215	3,853	730	304	2,242	3,086	1,137
Sir Ddinbych	9,604	3,795	746	217	2,199	2,647	1,236
Sir y Fflint	10,741	5,076	667	158	1,912	2,928	1,768
Wrecsam	12,081	6,033	886	138	2,185	2,839	2,754
Powys	9,159	3,664	545	179	2,056	2,715	437
Ceredigion	5,357	1,820	323	141	1,523	1,550	182
Sir Benfro	10,628	3,978	868	410	2,455	2,917	1,091
Sir Gaerfyrddin	16,214	5,551	1,233	717	4,291	4,422	714
Abertawe	22,398	8,614	1,601	539	6,024	5,620	3,468
Castell-nedd Port Talbot	16,939	7,266	1,280	247	4,372	3,774	2,867
Pen-y-bont ar Ogwr	13,445	5,690	1,215	226	3,394	2,920	1,669
Bro Morgannwg	9,574	3,495	900	303	2,537	2,339	506
Rhondda Cynon Taf	24,871	7,500	2,567	957	7,906	5,941	1,406
Merthyr Tudful	6,420	2,442	610	200	1,696	1,472	913
Caerffili	17,288	5,585	1,629	637	4,948	4,489	1,458
Blaenau Gwent	8,790	3,347	681	269	2,519	1,974	1,030
Torfaen	10,012	5,074	581	82	2,095	2,180	2,427
Sir Fynwy	5,719	2,580	330	103	1,218	1,488	622
Casnewydd	13,459	5,525	1,152	360	3,302	3,120	2,450
Caerdydd	30,948	12,671	2,677	1,081	8,006	6,513	3,982
Cymru	**279,202**	**108,791**	**22,393**	**7,958**	**70,394**	**69,666**	**32,773**

Ffynhonnell: Datatank

(r) Diwygiwyd y ffigurau yn y tabl hwn ym mis Awst 2020 yn dilyn canfod gwall.

Tabl A5: Llwyth achosion y Cynllun Gostyngiadau yn ôl math o deulu, Mawrth 2019 (a)

	Cyfanswm	Sengl heb unrhyw ddibynyddion	Sengl gydag un neu fwy o ddibynyddion	Cwpl heb unrhyw ddibynyddion	Cwpl gydag un neu fwy o ddibynyddion
Ynys Môn	6,004	3,546	991	1,029	438
Gwynedd	9,336	5,846	1,460	1,419	611
Conwy	10,215	6,237	1,633	1,658	687
Sir Ddinbych	9,604	5,480	1,673	1,581	870
Sir y Fflint	10,741	6,163	2,102	1,694	782
Wrecsam	12,081	6,579	2,637	1,807	1,058
Powys	9,159	5,676	1,316	1,526	641
Ceredigion	5,357	3,289	776	870	422
Sir Benfro	10,628	6,031	1,886	1,803	908
Sir Gaerfyrddin	16,214	9,332	2,665	2,777	1,440
Abertawe	22,398	13,827	4,016	2,965	1,590
Castell-nedd Port Talbot	16,939	9,908	3,083	2,716	1,232
Pen-y-bont ar Ogwr	13,445	7,490	2,676	2,186	1,093
Bro Morgannwg	9,574	5,491	2,129	1,240	714
Rhondda Cynon Taf	24,871	14,346	4,809	3,999	1,717
Merthyr Tudful	6,420	3,667	1,306	979	468
Caerffili	17,288	9,744	2,953	3,154	1,437
Blaenau Gwent	8,790	5,158	1,428	1,509	695
Torfaen	10,012	5,577	2,020	1,544	871
Sir Fynwy	5,719	3,426	992	860	441
Casnewydd	13,459	7,648	2,933	1,676	1,202
Caerdydd	30,948	16,802	7,156	3,414	3,576
Cymru	**279,202**	**161,263**	**52,640**	**42,406**	**22,893**

Ffynhonnell: Datatank

Tabl A6: Llwyth achosion y Cynllun Gostyngiadau yn ôl band y dreth gyngor, Mawrth 2019 (a)

	A-	A	B	C	D	E	F	G	H	I	Cyfanswm
Ynys Môn	8	1,999	1,932	1,064	591	293	94	20	2	0	6,003
Gwynedd	1	2,590	3,759	1,738	702	408	118	20	0	0	9,336
Conwy	3	2,486	2,665	3,147	1,200	513	161	35	5	0	10,215
Sir Ddinbych	1	1,975	2,786	3,329	944	366	145	51	6	1	9,604
Sir y Fflint	12	2,002	3,012	3,664	1,109	602	265	68	5	2	10,741
Wrecsam	3	2,237	4,652	3,490	966	476	201	41	13	2	12,081
Powys	4	2,074	2,645	2,140	977	778	408	116	12	3	9,157
Ceredigion	2	521	1,749	1,470	851	602	136	22	1	0	5,354
Sir Benfro	1	2,711	2,856	3,054	1,079	688	186	45	6	2	10,628
Sir Gaerfyrddin	23	4,001	7,182	2,715	1,249	763	240	39	0	0	16,212
Abertawe	17	7,941	8,240	3,594	1,649	629	251	56	10	5	22,392
Castell-nedd Port Talbot	24	6,593	8,072	1,445	532	207	53	10	0	0	16,936
Pen-y-bont ar Ogwr	10	4,614	4,500	2,586	1,091	434	166	29	4	2	13,436
Bro Morgannwg	2	580	2,823	3,484	1,580	687	289	95	23	5	9,568
Rhondda Cynon Taf	71	16,441	5,231	2,264	533	217	77	22	3	0	24,859
Merthyr Tudful	19	4,913	1,109	210	118	41	6	4	0	0	6,420
Caerffili	18	6,535	6,700	2,949	794	203	69	17	1	2	17,288
Blaenau Gwent	21	6,870	1,467	282	108	37	4	0	0	0	8,789
Torfaen	7	3,154	4,052	2,290	294	141	62	10	0	0	10,010
Sir Fynwy	0	176	1,651	1,666	1,369	442	255	117	37	5	5,718
Casnewydd	4	3,320	4,989	3,471	1,100	375	145	44	5	0	13,453
Caerdydd	7	2,454	8,292	9,889	6,361	2,790	912	206	29	8	30,948
Cymru	**258**	**86,187**	**90,364**	**59,941**	**25,197**	**11,692**	**4,243**	**1,067**	**162**	**37**	**279,148**

Ffynhonnell: Datatank
(a) Nid yw'r ffigurau yn cynnwys 54 o achosion lle nad yw band yr eiddo yn hysbys